

TEMA 1

TEORIA I PRAXIS DE L'ANTROPOLOGIA

TEORIA I PRAXIS DE L'ANTROPOLOGIA

I. INTRODUCCIÓ A L'ANTROPOLOGIA

II. DEFINICIÓ DE L'OBJECTE D'ESTUDI

III. CONSTITUCIÓ DE L'ANTROPOLOGIA COM A DISCIPLINA CIENTÍFICA

IV. LA PERSPECTIVA ANTROPOLÒGICA

I. Introducció a l'antropologia

- ▶ La diversitat cultural versus la homogeneïtat cultural:
 - A l'antropologia l'interessa conceptualitzar i comprendre, per una banda, les **similituds** i, per altra, la variació, **la diferència i la diversitat** de la humanitat.

I. Introducció a l'antropologia

“Tots i totes participem de les mateixes capacitats per al pensament lògic, per al desenvolupament, per a l'ús dels sistemes lingüístics, i per a simbolitzar, codificar i transmetre informació”.

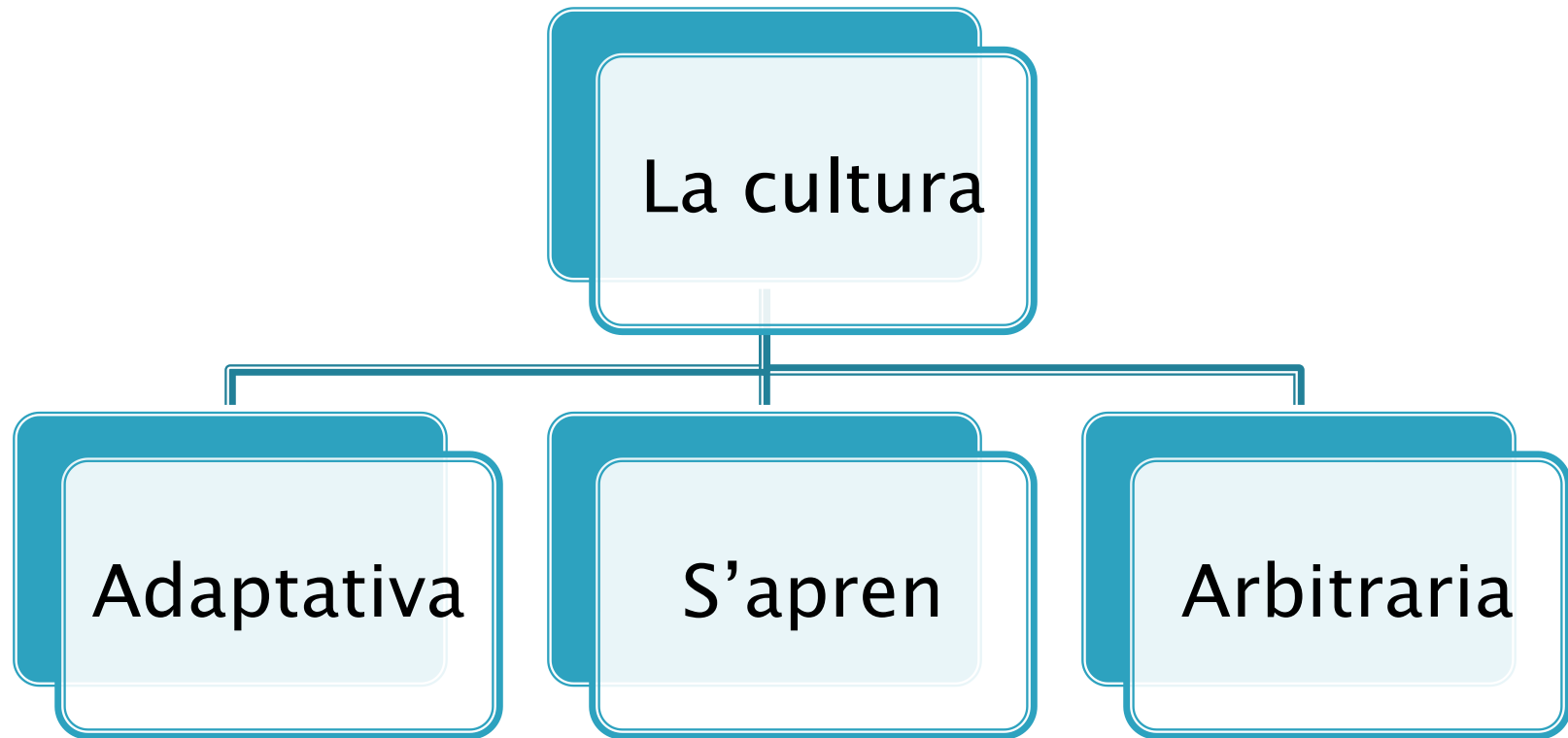
Això és el que E. Tylor va anomenar “unitat psíquica” de la humanitat.

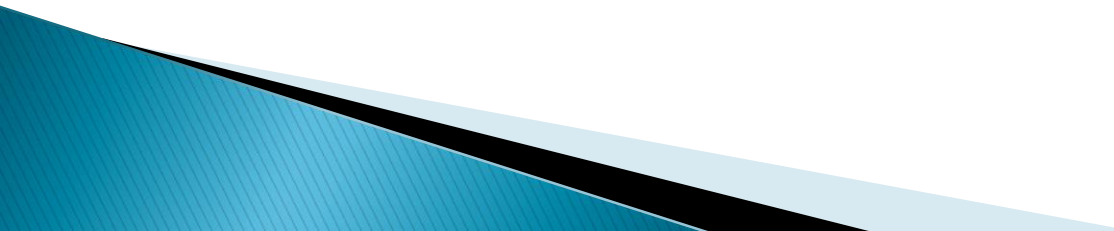
I. Introducció a l'antropologia

- ▶ The Human Relations Area Files, Inc. (HRAF) is an internationally recognized organization in the field of cultural anthropology. The mission of HRAF is to encourage and facilitate worldwide comparative studies of human behavior, society, and culture. Founded in 1949 at Yale University, HRAF is a financially autonomous research agency of Yale. HRAF produces two major collections (the HRAF Collection of Ethnography and the HRAF Collection of Archaeology), encyclopedias, and other resources for teaching and research.
- ▶ <http://www.yale.edu/hraf/>

I. Introducció a l'antropologia

II. Definició de l'objecte d'estudi

- ▶ La antropologia ha tractat de donar resposta a qüestions com:
 - ¿Per quina raó o raons hi ha diferències?
 - ¿Per què som tant variables en el nostre comportament a pesar de pertànyer a una sola espècie?
 - ¿Què hi ha de comú dins d'aquesta diversitat?
-

II. Definició de l'objecte d'estudi

- ▶ La primera definició “científica de cultura:
 - "Civilización o cultura en un sentido etnográfico amplio, es ese todo complejo que incluye conocimiento, creencia, arte, moral, ley, costumbre y cualesquiera otros hábitos y capacidades adquiridos por el hombre en tanto que miembro de la sociedad“ (E. B. Tylor, 1871).

II. Definició de l'objecte d'estudi

▶ La cultura o lo cultural

- “Abarca el conjunto de procesos a través de los cuales representamos e instituimos imaginariamente lo social, concebimos y gestionamos las relaciones con los otros, o sea las diferencias, ordenamos su dispersión y su inconmensurabilidad mediante una delimitación que fluctúa entre el orden que hace posible el funcionamiento de la sociedad (local y global) y los actores que la abren a lo posible” (García Canclini, N. 2000:62-63).

II. Definició de l'objecte d'estudi

- ▶ Eixe patrimoni heretat, incrementat, compartit i tramés de generació en generació pels membres del grup disposa de dos fonts de informació:
 - El codi genètic (ve per herència genètica)
 - El codi cultural (ve per herència social)

Els éssers humans disposem de

CODI CULTURAL

- ▶ Ja que és una font d'informació externa
- ▶ L'aprenentatge és la rel de la cultura
- ▶ El codi cultural ordena i dirigeix els processos socials, governa el comportament social

CODI GENÈTIC

- ▶ El codi genètic és una font d'informació interna
- ▶ La capacitat per a l'aprenentatge (per a la cultura) ve genèticament determinada
- ▶ El codi genètic ordena les seqüències d'aminoàcids per a formar proteïnes, governa i modela el comportament instintiu

III. Constitució de l'antropologia com disciplina científica

- ▶ La pre-antropologia (descobrimet d'Amèrica (XVI) fins a mitjans del XIX)
- ▶ La antropologia clàssica (finals del XIX, mitjans del XX)
- ▶ La antropologia post-colonial (a partir de la segona meitat del XX)

III. Constitució de l'antropologia com a disciplina científica

▶ Enculturació

- Procés social pel qual s'aprèn i transmet la cultura de generació en generació. És el procés pel qual tots adquirim la cultura.

III. Constitució de l'antropologia com a disciplina científica

▶ Etnocentrisme

- És la incapacitat d'advertir la potencia dels mecanismes d'enculturació, el convenciment de que les normes per les que es regeix la conducta pròpia és la més adequada. A la vegada que es dona una tendència a aplicar els propis valors culturals per a jutjar el comportament i les creences de les persones criades en altres cultures.

III. Constitució de l'antropologia com a disciplina científica

▶ **Relativisme cultural**

- Argumenta que el comportament en una cultura particular no ha de ser jutjat amb els patrons d'una altra. Aquest relativisme, dut a l'extrem, pot generar problemes de caire ètic i moral.

III. Constitució de l'antropologia com a disciplina científica

EMIC (natiu): l'observador utilitza conceptes i distincions que són considerats com significatius i apropiats pels nadius.

ETIC (antropòleg): l'antropòleg aplica criteris objectius: utilitza conceptes i distincions considerades com significatives i apropiades pels observadors

IV. La perspectiva antropològica

- ▶ Inclou tres elements:
 - La perspectiva holística i comparativa
 - El interès per la diversitat, la diferència i la unitat de les cultures
 - El treball de camp: etnografia